

Finesco Partners BV

Dhr. Didier Van Overloop
VREG

23 januari 2020

Geachte,

Hierbij willen we graag onze reacties bundelen om de consultatiedocument van de VREG van 3/12/2019 met betrekking tot de omzetting van de artikelen 4, 15 en 16 van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn en van de artikelen 21 en 22 van de herschikte Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen, inzake de actieve afnemers, het zelfverbruik van hernieuwbare energie en de energiegemeenschappen.

Onderstaand zijn onze bedenkingen in de volgorde van de bladzijden. We hebben enkel een antwoord geformuleerd op de gestelde vragen wanneer we een duidelijk opinie hebben.

P 19, 2^e alinea: we zijn het ermee eens dat de juridische structuur van een coöperatieve vennootschap of een vzw de meest aangewezen rechtsvormen zijn, doch zouden een BV en NV niet uitsluiten omdat niets in de weg staat dat zij een ander hoofddoel zouden vooropstellen in de statuten dan het wingstoogmerk. Dat is volgens ons wettelijk perfect mogelijk.

P 22, Specifieke vraag mbt nabijheidsvereisten: idealiter zou deze vereisten gebaseerd zijn op de structuur van het distributienet, maar het is voor de burgers te moeilijk daarmee rekening te houden. Het criterium moet éénvoudig en duidelijk zijn. Daarom zijn de postcode en/of gemeentegrenzen best aangewezen. Eventueel kan in de tariefmethodologie (zie verder) wel een onderscheid gemaakt worden of de gemeenschap zich volledig binnen het gebied van de DNB onderstation of een tussenstation bevindt.

P 22, 2e Specifieke vraag: het lijkt ons administratief te moeilijk om ook grensoverschrijdende gemeenschappen mogelijk te maken (andere DNB tariefmethodologie, andere leveranciers, andere datastructuren, etc). Om dezelfde reden zouden waarschijnlijk ook gemeenschappen over de Belgische gewesten te moeilijk worden.

P 23, Specifieke vraag: Als de overheid de ontwikkeling van energiegemeenschappen alle kansen wil geven zou ze ook de mogelijkheid kunnen creëren om energiegemeenschappen toe te laten 'op contractuele basis', dus zonder juridische entiteit. Maar ook dan zal registratie nodig zijn, en mogelijks iets meer controle op de 'contractuele afspraken', aangezien er geen gepubliceerde statuten zijn.

P 28, Meldingsplicht: het zou inderdaad een goed idee zijn om een meldingsplicht in te voeren om transparantie te verzekeren. Het creëren van een label en erkenningen is op het eerste gezicht waarschijnlijk te zwaar. Dit zou een bijkomende administratieve last betekenen voor de initiatieven die hopelijk ontstaan. Mogelijks kan na enkele jaren en groei van verschillende soorten gemeenschappen, wel een labeling worden opgezet of ontstaan.

P 28, Evenwichtsverantwoordelijkheid: we begrijpen dat de VREG hiermee de omzetting beoogt van de richtlijnen, maar dit riskeert een zeer zware last te leggen op kleinere initiatieven die niet gelinkt zijn aan de grote energieleveranciers. De energieleveringen binnen de gemeenschap zullen in de regel 'netneutraal' zijn (injectie in één aansluitingspunt, afname in een ander). Zou het daarom niet mogelijk zijn gewoon verder te werken met de bestaande Synthetische Last Profielen?

P 29, 2e en 3e alinea: de verwijzing naar de algemene regels inzake consumentenbescherming en het basisprincipe (ii) (openheid) lijken ons zeer verregaand. We begrijpen wel de doelstelling om iedereen de kans te geven zijn energiekosten te drukken. Maar ze vormen een sterke belemmering op het recht van de burgers om zich te organiseren zoals zij dat willen:

- Is een initiatiefnemer voor het opzetten van een hernieuwbare energiegemeenschap verplicht een 'aanbod' te doen aan alle consumenten?
- Moet iedereen die dit wil aandeelhouder kunnen worden van een coöperatieve vennootschap?
- Enkele voorbeelden:
 - o Een aantal vrienden of burens creëren een gemeenschap rond de zonnepanelen die enkele van hen hebben geplaatst en/of elektrische voertuigen die zij gebruiken. Dan moeten ze toch vrij zijn dit onder elkaar te verdelen?
 - o Als een school zonnepanelen wil leggen en aan de gezinnen van de leerlingen de mogelijkheid bieden om daarin in te investeren en de energie af te nemen. Kan een derde (bijvoorbeeld een buur) ook eisen te kunnen deelnemen?
 - o Stel iemand opereert een WKK en heeft een beperkte hoeveelheid energie op overschot die hij wil leveren aan deelnemers van een energiegemeenschap. Hij heeft daarvoor op basis van het geraamde profiel 10 afnemers nodig (als het er 20 zijn krijgt iedereen maar de helft van de energie). Dan moet het toch mogelijk zijn dit aanbod te beperken en geen 'open' aanbod te doen?

P 32, Specifieke vraag: Wij zouden pleiten de regeling voor zelfverbruik en levering aan derden ook toe te laten voor opgeslagen energie, zeker van groene energie maar best ook van grijze energie. De eerste reden voor het gelijkschakelen van beide is dat het moeilijk is de opgeslagen energie te onderscheiden. De tweede reden is dat het opslaan van grijze energie ook zal bijdragen tot het energiesysteem en dus moet ondersteund worden.

P 36, tweede piste: wij zouden zeer bezorgd zijn als deze piste wordt gekozen, tenzij kan vermeden worden dat de energieleveranciers ook de rol van de 'commerciële partij' kunnen opnemen. Dit laatste zou waarschijnlijk impliceren dat het beheer van energiegemeenschappen weer volledig in handen komt van de energieleveranciers (een

markt die de laatste jaren weer aan het concentreren is). Het voordeel daarvan zou zijn dat zij waarschijnlijk zullen zorgen dat er vele nieuwe hernieuwbare energiegemeenschappen bijkomen omdat ze er de facto voor kunnen zorgen dat klanten minder vaak van leverancier zullen veranderen. Maar het zal de vrije concurrentie op termijn doen afbrokkelen. Hernieuwbare energiegemeenschappen worden dan een nieuwe manier waarop de grote leveranciers terug naar een oligopolie kunnen evolueren. Het klopt anderzijds wel dan optie 1 administratief een zwaardere last zal leggen op de distributienetbeheerder en de energieleveranciers (deze laatste zullen die extra kosten misschien ook doorrekenen aan de leden van de gemeenschap en dus het voordeel van het energiedelen weer doen verminderen).

P 30, 31 en 33: Alhoewel de huidige consultatie niet als doel heeft na te denken over de tarifaire implicaties (zie paragraaf 2.4.) vinden wij het opvallend dat gesteld wordt dat het recht op zelfverbruik en energiedelen geen afbreuk doet aan de nettarieven, belastingen, bijdragen, heffingen en toeslagen en dus enkel een impact kan hebben op de energiekosten-component. Er zijn volgens ons twee argumenten om dit anders te zien:

- Wanneer consumenten groene energie met elkaar delen op lokaal niveau, dan heeft dit wel degelijk een impact op de kostenstructuur van de DNB. We begrijpen dat VREG bezorgd is om een nieuwe situatie te creëren zoals bij de terugdraaiende teller (een reductie op de DNB tarieven, zonder bijhorende daling van de DNB kosten zodat de andere consumenten het gelag betaalden). Maar in het huidige geval zouden al zeker de netverliezen en ook de onderhoudskosten van het net (onderstations, trafo's, etc) op korte termijn dalen. Dit is zeker het geval als het energiedelen plaatsheeft op het laagste niveau van het distributienet en dus zeer lokaal.
- Als consumenten groene elektriciteit delen (als actieve afnemer of binnen een hernieuwbare energiegemeenschap), dan zou het logisch zijn dat de zo uitgewisselde elektriciteit niet onderhevig zou zijn aan de leveringsverplichting van groene stroomcertificaten. De geleverde energie is immers al groen. Een voordeel om deze component vrij te stellen is dat het een uitstervend voordeel is (over een jaar of 10 zou de kost van de leveringsverplichting sterk moeten dalen als de grote PV GSC-boom van de jaren 2009-2011 voorbij is).

Wij hopen hiermee het debat en het denkproces binnen de VREG te kunnen ondersteunen en kijken uit naar het resultaat van de consultatieronde. U kan ons ook steeds bellen om het bovenstaande te bespreken.

Hoogachtend,

Peter Vandendriessche
Bestuurder